

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО
ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

Проект

**Държавно образователно изискване
за придобиване на квалификация
по професията „Спедитор-логистик“**

Прието от УС на НАПОО с Протокол №

Професионално направление:				
840	Транспортни услуги			
Наименование на професията:				
840110	Спедитор-логистик			
Специалности:		Степен на професионална квалификация:	Ниво по НКР	Ниво по ЕКР
8401101	Спедияция, транспортна и складова логистика	Трета	4	4
8401102	Планиране и управление на логистични процеси	Четвърта	5	5

София, 2016 г.

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания за входящо минимално образователно равнище за ученици и за лица, навършили 16 години

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Спедитор-логистик“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от ЗПОО (утвърден със Заповед № РД 09-413/12.05.2003 г., изм. и доп. със Заповед № РД 09-04/08.01.2004 г., Заповед № РД 09-34/22.01.2004 г., Заповед № РД 09-255/09.04.2004 г., Заповед № РД 09 – 274 / 18. 02. 2005 г., Заповед № РД 09-1690/29.09.2006 г., Заповед № РД 09-828/29.06.2007 г., Заповед № РД 09-1891/30.11.2007 г., Заповед № РД 09-298/19.02.2009 г., Заповед № РД 09-1803/29.10.2009 г., Заповед № РД 09-621/18.05.2010 г., Заповед № РД 09-1728/01.12.2010 г., Заповед № РД 09-748/13.06.2011 г., Заповед № РД 09-1805/09.12.2011 г., Заповед № РД 09-638/23.05.2012 г., Заповед № РД 09-59/21.01.2013 г., Заповед № РД 09-182/25.02.2013 г. и Заповед № РД 09-74/20.01.2014 г., актуализирана със Заповед № РД 09-1833/11.12.2015 г.) входящото минимално образователно равнище е:

- за ученици – завършен седми клас при срок на обучение 5 години или завършено основно образование при срок на обучение 4 години (обучението се осъществява по рамкова програма В);

- за лица, навършили 16 години – завършено средно образование или придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити (обучението се осъществява по рамкова програма Е).

За придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по професията „Спедитор-логистик“ входящото минимално образователно равнище за лица, навършили 16 години, е завършено средно образование при срок на обучение до 2 години (обучението се осъществява по рамкова програма Г).

1.2. Изисквания за входящо квалификационно равнище и професионален опит

За обучение по професията „Спедитор-логистик“ с придобиване на трета степен на професионална квалификация не се изисква кандидатите да притежават професионална квалификация или професионален опит по други сродни професии, когато обучението се осъществява по рамкова програма В. В обучение по рамкова програма Е се допускат само лица с придобита втора степен на професионална квалификация по професията „Куриер“.

За обучение по професията „Спедитор-логистик“ с придобиване на четвърта степен на професионална квалификация не се изисква кандидатите да притежават професионална квалификация или професионален опит по други сродни професии.

За лица с придобита професионална квалификация по част от професията или по друга професия от професионално направление „Транспортни услуги“ може да се организира професионално обучение за усвояване на компетенциите, които кандидатът за обучение не притежава.

Придобиването на квалификация по професията „Спедитор-логистик“ или част от нея чрез валидиране на придобити с неформално или информално учене резултати от ученето се осъществява съгласно Наредба № 2 от 13 ноември 2014 г. за условията и реда за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, издадена от министъра на образованието и науката.

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Спедиторът-логистик изпълнява дейности, свързани с планиране, договаряне, организиране, управление, контрол и отчитане на транспорта, консолидацията, складирането, обработката, пакетирането и дистрибуцията на стоки. Той предоставя също консултантски и спомагателни услуги свързани с тези дейности, включително и по митнически и финансови въпроси, като деклариране на стоките за официални нужди, осигуряване застраховка на стоката, събиране и осигуряване на плащания, осигуряване на документи за стоката и други.

При достатъчна квалификация и опит, Спедиторът-логистик може да планира, управлява и контролира цялата верига на стоките доставки на клиента-товародател.

В изпълнение на гореописаните дейности Спедиторът-логистик води преговори и сключва споразумения с клиенти-товародатели и с подизпълнители от страната и чужбина и планира, организира, управлява, контролира и отчита изпълнението на тези споразумения.

Резултатите от дейността му се изразяват в пространствено преместване и/или съхранение и/или трансформация на външния вид на стоките пратки. Тези резултати трябва да се постигнат по предварително определен в пространството и времето мрежови график, при минимални липси и повреди на стоката и с оптимизиране на разходите за и качеството на извършваните транспортно-спедиторски и логистични услуги.

По-голямата част от работното си време Спедиторът-логистик прекарва в офис при нормирано работно време. В работата си използва офисно, комуникационно и компютърно оборудване, различни информационни и комуникационни технологии и специализиран софтуер. При необходимост, Спедиторът-логистик посещава митници, складове, офиси на транспортни фирми и на товародатели и други свързани с работата му места.

Спедиторът-логистик осъществява своята дейност в съответствие с Търговския закон, Закона за задълженията и договорите, Закона за митниците, Закона за акцизите и митническите складове, Митническия кодекс на Европейския съюз и съответните подзаконовни нормативни актове, както и с друго национално, общностно и международно законодателство, регламентиращо транспорта на стоки. При осъществяване на дейността си спедитор-логистика спазва и вътрешно-фирмените правилници и разпоредби.

Спедиторът-логистик носи отговорност за материалните и финансови резултати от своята работа, за повереното му офисно и информационно-комуникационно оборудване и софтуер и за работата на подчинения му персонал (когато има такъв).

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Лица, придобили трета степен на професионална квалификация по професията „Спедитор-логистик“, могат да продължат обучението си за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по същата професия или за придобиване на квалификация по друга професия от професионално направление „Транспортни услуги“.

Лицата, придобили четвърта степен на професионална квалификация по професията „Спедитор-логистик“, могат да продължат обучението си по друга професия от професионално направление „Транспортни услуги“.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД – 2011), утвърдена със Заповед № РД 01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, изм. и доп. със Заповеди № РД 01-204 от 28.02.2011 г., № РД 01-426 от 30.05.2001 г., № РД 01-529 от 30.06.2011 г., № РД 01-533 от 30.06.2011, № РД 01-952 от 29.12.2011 г., № РД 01-586 от 06.07.2012 г., № РД 01-1002/19.12.2012 г., № РД 01-979 от 21.12.2013 г., № РД 01-933 от 19.12.2014 г. и № РД 01-1027 от 22.12.2015 г.

Лице, придобило трета или четвърта степен на професионална квалификация по професията "Спедитор-логистик", може да постъпва на работа на следните длъжности от НКПД:

- от Единична група 3324 „Търговски посредници“
 - ✓ 3324-3002 Брокер, спедиторски услуги
 - ✓ 3324-3005 Комисионер, кораби/пратки
- от Единична група 3331 „Агенти по спедияция на товари“
 - ✓ 3331-3001 Специалист, спедиторска дейност
 - ✓ 3331-3002 Агент, експедиция на товари
 - ✓ 3331-3006 Спедитор
 - ✓ 3331-3007 Организатор карго внос/износ
 - ✓ 3331-3008 Организатор карго рекламации
 - ✓ 3331-3009 Организатор склад под митнически контрол
 - ✓ 3331-3010 Митнически брокер
- от Единична група 4321 „Персонал, водещ стокоси документи“
 - ✓ 4321-2002 Експедитор, стоки и товари

- ✓ 4321-2010 Организатор, експедиция/товаро-разтоварна и спедиторска дейност
 - ✓ 4321-2016 Спедиционен посредник
- както и на други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ)

Обща задължителна професионална подготовка

Относителна тежест: 30%

- ЕРУ Организация на труда
 - РУ Организира работния процес
 - РУ Управлява работния екип
- ЕРУ Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда
 - РУ Спазва хигиенните норми и здравословните и безопасни условия на труд на работното място
 - РУ Предотвратява и овладява аварийни и бедствени ситуации
 - РУ Осъществява превантивна дейност по опазване на околната среда
- ЕРУ Комуникация и чужд език
 - РУ Общува ефективно в работния екип
 - РУ Води ефективна бизнес комуникация
 - РУ Умее да презентира
 - РУ Владее чужд език по професията
- ЕРУ Информационни и комуникационни технологии
 - РУ Познава съвременните информационни и комуникационни технологии
 - РУ Използва различни по вид информационни и комуникационни технологии
- ЕРУ Инициативност и предприемачество
 - РУ Прилага принципите на предприемачеството
 - РУ Демонстрира предприемаческо поведение
 - РУ Участва в разработването на бизнес план

Отраслова задължителна професионална подготовка

Относителна тежест: 10%

ЕРУ Транспортни услуги

- РУ 1: Познава услугите и превозните средства в автомобилния транспорт
- РУ 2: Познава услугите и превозните средства в железопътния транспорт
- РУ 3: Познава услугите и превозните средства в морския и речния воден транспорт
- РУ 4: Познава услугите и превозните средства във въздушния транспорт

Специфична за професията задължителна професионална подготовка

Относителна тежест: 60% за трета СПК и 50% за четвърта СПК

- ЕРУ 1: Организация на спедиторската дейност
 - РУ 1: Прилага специфичната правна уредба на транспорта и спедицията и спедиционния договор – законодателство и практика.
 - РУ 2: Прилага организацията на дейността на спедиторската компания и видовете спедиторски услуги.
 - РУ 3: Работи с издаваните от спедитора транспортни документи, с условията на доставка ИНКОТЪРМС и с документите, необходими за износа, вноса и транспорта на стоките и за усвояване на документарни акредитиви и банково инкасо.

- РУ 4: Прилага оперативните и финансови процедури, в т.ч. калкулиране на себестойност и цена на услугата, фактуриране на извършените услуги, инкасиране на вземанията, поддържане на оперативна отчетност за финансовите резултати.
- РУ 5: Предлага и договаря транспортни и логистични услуги използвайки спецификите на маркетинга и продажбите в спедицията.
- ЕРУ 2: Автомобилна спедиция
 - РУ 1: Организира спедиция и превоз на комплектни и частични товари по шосе.
 - РУ 2: Организира спедиция и превоз на групажни товари в рамките на групажна автолиния.
 - РУ 3: Организира спедиция и превоз на опасни и специални (извънгабаритни, с температурен режим и др.) товари с автомобилен транспорт.
 - РУ 4: Изготвя цени и оферти и сключва договори за вътрешни и международни автомобилни превози; попълва спедиторските и транспортни документи.
 - РУ 5: Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации.
- ЕРУ 3: Железопътна спедиция
 - РУ 1: Планира превози по жп маршрути с различни ширини на междурелсието, прилага търговската спецификация и техническото описание на международните железопътни превози.
 - РУ 2: Организира спедиция и превоз на комплектни и частични товари с железопътен транспорт.
 - РУ 3: Организира спедиция и превоз на опасни и специални товари с железопътен транспорт.
 - РУ 4: Изготвя цени и оферти и сключва договори за вътрешни и международни железопътни превози; попълва спедиторските и транспортни документи.
 - РУ 5: Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации.
- ЕРУ 4: Въздушна спедиция
 - РУ 1: Организира спедиция и превоз на товари с въздушен транспорт.
 - РУ 2: Чартира самолети и организира въздушна консолидация.
 - РУ 3: Организира спедиция и превоз на опасни и специални товари (живи животни и растения, лични вещи и др.).
 - РУ 4: Изготвя цени и оферти и сключва договори за въздушни превози; попълва спедиторските и транспортни документи.
 - РУ 5: Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации.
- ЕРУ 5: Морска и речна спедиция
 - РУ 1: Организира спедиция и превоз на товари с морски транспорт.
 - РУ 2: Организира спедиция и превоз на товари по вътрешните водни пътища на Европа (Дунав и Рейн).
 - РУ 3: Организира пристанищна спедиция (морска и речна) и обработка на кораби и товари.
 - РУ 4: Изготвя цени и оферти и сключва договори за превоз на товари по море и река; попълва спедиторските и транспортни документи.
 - РУ 5: Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации.

- [ЕРУ 6: Мултимодален и контейнерен транспорт](#)
 - РУ 1: Организира мултимодален, интермодален и комбиниран транспорт на товари, вкл. превози на транспортни единици (контейнери, сменяеми надстройки, полуремаркета).
 - РУ 2: Организира превози на контейнерен групаж (LCL).
 - РУ 3: Работи с транспортните и спедиторски документи, използвани при мултимодалните и комбинираните превози.
 - РУ 4: Изготвя цени и оферти и сключва договори за мултимодален (интермодален и с претоварване) и за комбиниран превоз на комплектни товари и транспортни единици.
 - РУ 5: Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации.
- [ЕРУ 7: Складова логистика](#)
 - РУ 1: Организира и управлява складовите процеси по приемане, заскладяване, набиране на поръчки, рекламации, експедиция на товари и стоки, както и услуги с добавена стойност.
 - РУ 2: Проектира и определя складовите зони и техния размер, необходимата обща площ, товаропотоците, както и товаро-обработващата техника и съоръжения в склада.
 - РУ 3: Изготвя ресурсен модел за определяне на себестойността на складирането и складовите услуги като изготвя ценови оферти за същите.
 - РУ 4: Работи с информационни системи за управление на склада.
 - РУ 5: Организира и следи изпълнението на сключените договори и нормативните изисквания за складово логистично обслужване, както и индексите за определяне на представянето (KPI).
- [ЕРУ 8: Митническо представителство](#)
 - РУ 1: Извършва митническо представителство и организира поставянето на стоки под митнически режим, като прилага Митническия кодекс на ЕС и националното митническо и данъчно законодателство.
 - РУ 2: Изготвя документите за даване на митническо направление или поставяне под митнически режим на стоките.
 - РУ 3: Работи с информационните технологии в митническото представителство: система за контрол на вноса, износа, транзита, ИНТРАСТАТ и др.
 - РУ 4: Консултира клиента за митническите формалности и оформянето на стоката.

Специфична за специалност „Планиране и управление на логистични процеси“ (четвърта степен на професионална квалификация) задължителна професионална подготовка

Относителна тежест: 10% за четвърта СПК

- [ЕРУ 9: Планиране и управление на веригата на стоковите доставки](#)
 - РУ 1: Определя стратегията за управление на веригата на доставките в съответствие с бизнес стратегията на организацията и целевите ѝ пазари.
 - РУ 2: Избира конкретните участници във веригата на доставки (производители, дистрибутори, клиенти, доставчици на услуги и търговци) в зависимост от избраната стратегия.
 - РУ 3: Дефинира същността на операциите по планиране, снабдяване, производство и доставка във веригата на доставки.
 - РУ 4: Определя нивото на съвместно планиране, прогнозиране и коопериране между участниците във веригата на доставки.
 - РУ 5: Измерва представянето във веригата на доставки в организацията, като дефинира ключовите индикатори (KPI).

- [ЕРУ 10: Информационни и комуникационни технологии във веригите на доставки, спедицията и логистиката](#)
 - РУ 1: Избира информационните системи и технологии, приложими в веригата на доставки.
 - РУ 2: Администрира информационни системи за управление на транспорта.
 - РУ 3: Дефинира бизнес процесите и администрира информационни системи за управление на складови процеси.
 - РУ 4: Определя комуникационните процедури при електронен обмен на данни с доставчици и клиенти.

ЕРУ Транспортни услуги

Наименование на единицата:	Транспортни услуги
Код:	840-1 Важи за всички професии от професионално направление „Транспортни услуги“ на СППОО
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4-5
Ниво по ЕКР:	4-5
Резултат от учене 1:	Познава услугите и превозните средства в автомобилния транспорт
Знания	• Познава общото устройство на различните видове и категории автомобили и техните конструктивни особености. • Познава видовете пътна настилка и категоризацията на автомобилните пътища. • Познава видовете услуги, които съществуват в автомобилния транспорт и тяхното икономическо значение.
Умения	• Разпознава вида и категорията на автомобил. • Разпознава категорията на автомобилен път.
Компетентности	• -
Резултат от учене 2:	Познава услугите и превозните средства в железопътния транспорт
Знания	• Познава общото устройство на различните видове локомотиви и вагони и техните конструктивни особености. • Познава видовете железопътни линии. • Познава видовете услуги, които съществуват в железопътния транспорт и тяхното икономическо значение.
Умения	• Разпознава вида на локомотиви и вагони. • Разпознава вида железопътна линия.
Компетентности	• -
Резултат от учене 3:	Познава услугите и превозните средства в морския и речния воден транспорт
Знания	• Познава общото устройство на различните видове водоплавателни съдове и техните конструктивни особености. • Познава особеностите при плаване в международни води. • Познава видовете услуги, които съществуват в морския и речния воден транспорт и тяхното икономическо значение.

Умения	Разпознава вида на водоплавателен съд.
Компетентности	-
Резултат от учене 4:	Познава услугите и превозните средства във въздушния транспорт
Знания	- Познава общото устройство на различните видове въздухоплавателни средства и техните конструктивни особености. - Знае същността на въздушните коридори. - Познава видовете услуги, които съществуват във въздушния транспорт и тяхното икономическо значение.
Умения	Разпознава вида на въздухоплавателно средство.
Компетентности	-
Средства за оценяване:	Решаване на тест или развиване на въпрос от областта на транспортните услуги
Условия за провеждане на оценяването:	Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	Демонстрирани са знания от областта на транспортните услуги

ЕРУ 1

Наименование на единицата:	Организация на спедиторската дейност
Код:	840110-1 Важи за всички специалности на професията
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4-5
Ниво по ЕКР:	4-5
Резултат от учене 1:	Прилага специфичната правна уредба на транспорта и спедицията и спедиционния договор – законодателство и практика
Знания	- Познава общата правна уредба на транспортната дейност в България и общите положения (права, задължения и отговорности на страните) на договорите за превоз. - Познава специфичната правна уредба на спедиторската дейност. - Познава различните правни роли на спедиторската компания (Агент-пълномощник, Комисионер, Транспортен / Складов Оператор) и нейните права, задължения и отговорности във всяка от тези роли. - Познава общите положения на спедиционния договор, описани в ОСУ на НСБС. - Познава ролята на спедиторската компания и ролите на всички нейни партньори и контрагенти в националните и международни вериги на стоковите доставки.
Умения	Разпознава и дефинира специфичната правна роля на спедиторската компания в различните типове договори за спедиторски, транспортни и логистични услуги.

	Разпознава мястото и ролята на партньорите и контрагентите на спедиторската компания във веригите на стоките доставки
Компетентности	- Способен е самостоятелно да дефинира и прилага общите права, задължения и отговорности на спедиторската компания в зависимост от правната роля, в която тя извършва услугите си. - Способен е самостоятелно да определи необходимото за изпълнение на спедиционния договор взаимодействие между спедиторската компания и всеки от нейните партньори и контрагенти.
Резултат от учене 2:	Прилага организацията на дейността на спедиторската компания и видовете спедиторски услуги
Знания	- Познава същността и съдържанието на различните спедиторски, транспортни и логистични услуги, извършвани от спедиторската компания. - Познава етапите на договаряне и изпълнение на различните спедиторски, транспортни и логистични услуги, извършвани от спедиторската компания, и основните изисквания за всеки етап. - Познава различните структурни и организационни модели на дейността на спедиторската компания в зависимост от географския обхват на дейността и гамата от предлаганите от компанията услуги. - Познава ролята на спедиторите-кореспонденти и основните модели на финансовите взаимоотношения с тях (партньорски тарифи, А-Мета, смесен модел).
Умения	Планира етапите на договаряне и изпълнение на различните спедиторски, транспортни и логистични услуги и дефинира основните изисквания за всеки етап
Компетентности	Способен е самостоятелно да участва в дейността на спедиторската компания по планиране на различни спедиторски, транспортни и логистични услуги, като проявява съобразителност и отговорност.
Резултат от учене 3:	Работи с издаваните от спедитора транспортни и спедиторски документи, с условията на доставка INCOTERMS и с документите, необходими за износа, вноса и транспорта на стоките и за усвояване на документарни акредитиви и банково инкасо
Знания	- Познава изготвяните от превозвачите и от спедиторската компания транспортни и спедиторски документи (вкл. документите на FIATA), тяхното съдържание и приложение. - Познава INCOTERMS и ролята на спедиторската компания като партньор на Продавача или на Купувача на стоката при всяко от Условията за Доставка (ToD) на INCOTERMS. - Познава транспортните, търговски, митнически, финансови и други документи, необходими за износа, вноса и транспорта на стоките. - Познава основните видове сделки и начини на плащане в международната търговия, вкл. документарните акредитиви и банковото инкасо.
Умения	Определя услугите, които спедиторската компания следва да

	извърши като партньор на Купувача или на Продавача по всяко от Условиата за Доставка (ToD) на INCOTERMS. • Определя документите, които трябва да съпровождат стоката при нейния износ, внос и международен транспорт към/от Европейското Икономическо Пространство и към/от трети страни. • Тълкува банковите изисквания към транспортния документ, необходим за усвояване на документарен акредитив.
Компетентности	• Способен е с подкрепа от ръководителя си да изготви различни спедиторски документи (FBL, FCR, FCT, FWR), вкл. документите на ФИАТА, като спазва изискванията на товародателя и на акредитивната банка.
Резултат от учене 4:	Прилага оперативните и финансови процедури, в т.ч. калкулиране на себестойност и цена на услугата, фактуриране на извършените услуги, инкасиране на вземанията, поддържане на оперативна отчетност за финансовите резултати
Знания	• Познава общите изисквания за оперативна финансова отчетност в спедиторската компания. • Познава принципите за калкулиране на себестойност, марж и цена на извършваните от спедиторската компания услуги. • Познава принципите за определяне на платежоспособността и кредитния рейтинг на товародателите.
Умения	• Поддържа оперативна финансова отчетност за продадените услуги в предварително зададен електронен формат. • Калкулира себестойност, марж и цени на продаваните услуги по зададени параметри и критерии. • Определя платежните условия за продаваните услуги в зависимост от предварително известния кредитен рейтинг и кредитен лимит на товародателите.
Компетентности	• Способен е самостоятелно да прилага процедурите на спедиторската компания по отношение на оперативната финансова отчетност, осигуряване на рентабилност на продажбите и събиране на вземанията.
Резултат от учене 5:	Предлага и договаря транспортни и логистични услуги, използвайки спецификите на маркетинга и продажбите в спедицията
Знания	• Познава общите изисквания при изготвянето на оферти и договори за превоз с различни видове транспорт и за логистични услуги. • Знае задължителните реквизити на офертите и договорите за превоз с различни видове транспорт и за логистични услуги. • Познава техниките на маркетинга и спецификата на продажбите на спедиционни, транспортни и логистични услуги.
Умения	• Изготвя оферти и договори за превоз с различни видове транспорт и за логистични услуги. • Извършва маркетинг и продажби на спедиционни, транспортни и логистични услуги
Компетентности	• Способен е с подкрепа от ръководителя си да изготвя оферти и договори и да извършва маркетинг и продажби на спедиционни, транспортни и логистични услуги.
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест или развиване на въпрос за организа-

	цията на спедиторската дейност Средство 2: - Решаване на казус по зададен сценарий Средство 3: - Изпълнение на работна задача (трудова дейност)
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: - Учебен кабинет За средство 3: - Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	За средство 1: - Демонстрира знания за организацията на спедиторската дейност За средство 2: - Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий За средство 3: - Демонстрира умения от областта на организацията на спедиторската дейност

ЕРУ 2

Наименование на единицата:	Автомобилна спедиция
Код:	840110-2 Важи за всички специалности на професията
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4-5
Ниво по ЕКР:	4-5
Резултат от учене 1:	Организира спедиция и превоз на комплектни и частични товари по шосе
Знания	- Познава търговските и технически особености на вътрешните и международни превози на стоки по шосе и най-важните организации и институции, регулиращи тези превози. - Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове товарни автомобили (товароподемност, обем и размери на товарните помещения, осигуряван режим на превоза). - Запознат е с правните норми, които се прилагат при вътрешните и международни превози на стоки с автомобилен транспорт - конвенции, двустранни спогодби, режими на разрешителни, разпоредби ограничаващи теглото и габаритите на товарните автомобили, разпоредби ограничаващи работното време на шофьорите, забрани и ограничения за движение на товарните автомобили и др.. - Познава митническите режими на автомобилните превози на стоки (ТИР, АТА, Общ транзит). - Запознат е с основните маршрути на автомобилните превози на стоки за / от Европейското Икономическо Пространство,

	Балканските държави, ОНД и Близкия Изток. Познава спецификата за изготвяне на оферти и за договаряне на превози на комплектни и частични товари по горните маршрути.
Умения	- Определя типа автомобил, необходим за извършване на превоза на различни видове комплектни и частични товари. - Определя маршрута и графика на превоза по дадена превозна релация, като отчита превозната цена, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани. - Планира и организира вътрешни и международни превози на различни видове комплектни и частични товари.
Компетентности	Способен е самостоятелно да организира международен превоз по шосе на комплектни и частични товари, като проявява съобразителност и отговорност.
Резултат от учене 2:	Организира спедиция и превоз на групажни товари в рамките на групажна автолиния
Знания	- Познава организацията и спецификата на редовната групажна автолиния с терминали в двата края на превозите. - Познава планирането и организацията на превозите на групажни пратки в рамките на редовна групажна автолиния. - Познава методите за калкулиране на запълването на товарния капацитет на групажния автомобил. - Познава търговските, транспортните, митническите и други документи, които трябва да придружават различните видове стоки при превозите им за / от Европейското Икономическо Пространство, Балканските държави, ОНД и Близкия Изток. - Познава структурата на групажните тарифи – предварителен, основен и последващ превоз, терминална и митническа обработка; директни доставки на групажните пратки; тарифна конверсия обем / тегло / заета площ, тарифно закръгляне, Min/Max. правило и др.
Умения	- Калкулира запълването на товарния капацитет на групажния камион и възможността да се натоварят наличните групажни пратки. - Оптимизира себестойността на превозите на групажни пратки като използва алтернативни транспортни технологии – доставки през терминал и/или директни доставки с групажния камион. - Калкулира цени за превоз от врата – до врата, като използва съществуващите групажни тарифи. - Планира и организира вътрешни и международни превози на групажни пратки.
Компетентности	Способен е с подкрепа от ръководителя си да планира и организира превозите на стоки в рамките на редовна групажна автолиния – национална и международна
Резултат от учене 3:	Организира спедиция и превоз на опасни и специални (извънгабаритни, с температурен режим и др.) товари с автомобилен транспорт
Знания	Запознат е с основните положения на Конвенция ADR относно класифициране, идентифициране, опаковане, маркиране, документиране, съвместимост и манипулиране на опасните

	стоки, както и с регулаторните изисквания, необходимите документи и квалификации на персонала за транспорт на опасни стоки по шосе. • Запознат е с правните норми, спецификата на и изискванията при организиране на превози на тежки и извънгабаритни товари и с видовете разходи, които могат да възникнат при организиране на тези превози. • Познава спецификата на и изискванията при организиране на превози с температурен режим и превози на стоки с висока стойност.
Умения	• Преценява дали предоставените от товародателя документи и информация за опасните стоки са достатъчни за превоза им и дали превозното средство и водачът му отговарят на регулаторните изисквания. • Преценява съвместимостта на разнотипни опасни стоки при превозите на частични товари и групажни пратки. • Калкулира разходите за превоз на тежки и извънгабаритни товари с определена спецификация по определена релация. • Изготвя инструкции до товародателя и автомобилния превозвач при организиране на превози с температурен режим и превози на стоки с висока стойност. • Подбира товарен автомобил с подходяща търговско-техническа характеристика и оборудване за извършване на превоза на опасни и на други специални товари. • Планира и организира автомобилни превози на опасни и специални товари.
Компетентности	• Способен е с подкрепа от ръководителя си да планира и организира спедиция и превоз на опасни и специални (извънгабаритни, с температурен режим и др.) товари с автомобилен транспорт
Резултат от учене 4:	Изготвя цени и оферти и сключва договори за вътрешни и международни автомобилни превози; попълва спедиторските и транспортни документи
Знания	• Познава реквизитите и специфичните изисквания по отношение на офертите и договорите за вътрешни и международни превози на различни видове стоки по шосе и за автомобилна спедиция. • Познава транспортните документи за вътрешни и международни автомобилни превози и спедиторските документи, които могат да бъдат използвани при тези превози. • Познава методиките за изготвяне на цени за комплектни и частични товари, за групажни пратки и за специални превози на опасни, хладилни и извънгабаритни товари.
Умения	• Изготвя цени, оферти и договори за национален и международен превоз на комплектни и частични товари и на групажни пратки, както и за специален превоз на опасни, хладилни и извънгабаритни товари. • Преценява дали специфичните изисквания на товародателя (напр. за тегло и обем на товара, за срок на доставка, за транспортен режим, за платежни условия и др.) са приемливи и изпълними.

	• Попълва товарителници за вътрешен и международен превоз по шосе и спедиторските документи, които се използват при тези превози.
Компетентности	• Способен е с подкрепа от ръководителя си да изготвя цени и оферти и да сключва договори за вътрешни и международни автомобилни превози на различни видове стоки. • Способен е самостоятелно да попълни спедиторските и транспортни документи за тези превози, като проявява съобразителност и отговорност.
Резултат от учене 5:	Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации
Знания	• Познава изискванията за изпълнение на договорите за превоз на стоки по шосе и за текущ контрол върху изпълнението на поръчката и местонахождението на товара. • Познава спецификата на предявяване и уреждане на рекламации за липси и повреди на превозваната стока и за забава в доставката, описани в Конвенция CMR и в ЗАТ. • Познава застраховките за отговорност на автомобилния превозвач и на спедитора.
Умения	• Подбира подходящи превозвачи и договаря с тях условията на превоза. • Управлява и контролира изпълнението на превоза, като осъществява оперативен контакт и обменя информация с контрагентите (изпращач, получател, товародател, превозвач, митнически агент, спедитор-кореспондент и др.). • Подготвя и представя на превозвача и/или на неговия застраховател комплектувана рекламация за липси и повреди на превозваната стока и за забава в доставката. • Преценява дали дадена щета е покрита от застраховката за отговорност на превозвача и/или на спедитора.
Компетентности	• Способен е самостоятелно да организира изпълнението на сключените договори и да контролира изпълнението на поръчката. • Способен е с подкрепата на ръководителя си да решава възникнали рекламации.
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест или развиване на въпрос от областта на автомобилната спедиция Средство 2: • Решаване на казус по зададен сценарий Средство 3: • Изпълнение на работна задача (трудова дейност)
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: • Учебен кабинет За средство 3: • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Демонстрира знания от областта на автомобилната спедиция

	За средство 2: - Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий За средство 3: - Демонстрира умения от областта на автомобилната спедиция
--	--

ЕРУ 3

Наименование на единицата:	Железопътна спедиция
Код:	840110-3 Важи за всички специалности на професията
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4-5
Ниво по ЕКР:	4-5
Резултат от учене 1:	Планира превози по жп маршрути с различни ширини на междурелсието, прилага търговската спецификация и техническото описание на международните железопътни превози.
Знания	- Познава търговските и технически особености на вътрешните и международни превози на стоки по жп и най-важните организации и институции, регулиращи тези превози. - Познава основните маршрути на международните жп превози на стоки за / от ЕС, Балканските държави, ОНД и Близкия Изток, вкл. ширините на междурелсието по тези маршрути и технологиите за превоз по маршрути, включващи отсечки с различни междурелсия. - Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове вагони (товароподемност, обем и размери на товарните помещения, осигуряван режим на превоза). - Запознат е с правните и технически норми, които се прилагат при вътрешните и международни превози на стоки с жп транспорт. - Познава митническия режим на международните жп превози.
Умения	- Определя типа вагон, необходим за извършване на превоза на различни видове товари. - Определя маршрута на превоза по дадена превозна релация, като отчита параметрите на натоварения вагон и на железопътната линия (габарити, товароносимост, междурелсие), приложимите правни норми и допълнителните изисквания, ограничения и забрани.
Компетентности	Способен е самостоятелно да планира превози на различни товари с различни типове вагони и по различни железопътни маршрути.
Резултат от учене 2:	Организира спедиция и превоз на комплектни и частични товари с железопътен транспорт
Знания	- Познава планирането и организацията на международните и вътрешни превози на товари с железопътен транспорт. - Познава търговските, транспортните, митническите и други

	документи, които трябва да придружават различните видове стоки при превозите им по жп за/от Европейското Икономическо Пространство, Балканските държави, ОНД и Близкия Изток. Познава структурата на различните железопътни тарифи.
Умения	- Калкулира възможността да се натовари наличната стока в избрания тип вагон / вагони. - Определя маршрута и графика на превоза по дадена превозна релация, като отчита превозната цена, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани. - Организира спедиция и транспорт по жп на стандартни безопасни товари в национално и международно съобщение.
Компетентности	Способен е самостоятелно да организира спедиция и превоз на стандартни безопасни товари с железопътен транспорт във вътрешно и международно съобщение.
Резултат от учене 3:	Организира спедиция и превоз на опасни и специални товари с железопътен транспорт
Знания	- Запознат е с основните положения на Спогодбата RID относно класифициране, идентифициране, опаковане, маркиране, документиране, съвместимост и манипулиране на опасните стоки, както и с регулаторните изисквания и документи за железопътния транспорт на опасни стоки. - Запознат е със спецификата на и изискванията при организиране на жп превози на тежки и извънгабаритни товари и с видовете разходи, които могат да възникнат при организирането на тези превози. - Познава спецификата на и изискванията при организиране на жп превози с температурен режим и превози на течни товари.
Умения	- Преценява дали предоставените от товародателя документи и информация за опасните стоки са достатъчни за превоза им и отговарят на регулаторните изисквания. - Преценява съвместимостта на различните опасни стоки при превозите на разнотипни опасни стоки в 1 вагон. - Калкулира разходите за превоз на тежки и извънгабаритни товари с определена спецификация по определена жп релация. - Изготвя инструкции до товародателя и железопътния превозвач при организиране на превози с температурен режим. - Подбира товарен вагон с подходяща търговско-техническа характеристика за извършване на превоза на опасни и на други специални товари.
Компетентности	Способен е с подкрепата на ръководителя си да организира спедиция и превоз на опасни и специални товари с железопътен транспорт в национално и международно съобщение.
Резултат от учене 4:	Изготвя цени и оферти и сключва договори за вътрешни и международни железопътни превози; попълва спедиторските и транспортни документи.
Знания	Познава реквизитите и специфичните изисквания по отношение на тарифите, офертите и договорите за вътрешни и международни превози на различни видове стоки с железопътен транспорт.

	пътен транспорт. - Познава транспортните документи за вътрешни и международни жп превози и спедиторските документи, които могат да бъдат използвани при тези превози. - Познава методиките за изготвяне на калкулации и на цени за комплектни и частични товари и за специални превози на опасни, хладилни и извънгабаритни товари с жп транспорт.
Умения	- Изготвя цени, оферти и договори за национален и международен превоз по жп на комплектни и частични товари и на специални товари. - Преценява дали специфичните изисквания на товародателя (напр. за тегло и обем на товара, за срок на доставка, за транспортен режим, за платежни условия и др.) са приемливи и изпълними. - Попълва товарителници за вътрешен и международен жп превоз и спедиторските документи, които се използват при тези превози.
Компетентности	- Способен е с подкрепата на ръководителя си да изготвя цени и оферти и да сключва договори за вътрешни и международни жп превози на различни видове стоки. - Способен е самостоятелно да попълва транспортните и спедиторските документи за тези превози.
Резултат от учене 5:	Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации.
Знания	- Познава изискванията за изпълнение на договорите за превоз на стоки по жп и за текущ контрол върху изпълнението на поръчката и местонахождението на товара. - Познава спецификата на предявяване и уреждане на рекламации за липси и повреди на превозваната стока и за забава в доставката, описани в Конвенция CIM, в Съглашението СМГС и в Закона за железопътния транспорт. - Познава застраховките за отговорност на железопътния превозвач и за отговорност на спедитора.
Умения	- Управлява и контролира изпълнението на превоза като осъществява оперативен контакт и обменя информация с контрагентите (изпращач, получател, товародател, превозвач, митнически агент, спедитор-кореспондент и др.). - Подготвя и представя на превозвача и/или на неговия застраховател комплектувана рекламация за липси и повреди на превозваната стока и за забава в доставката. - Преценява дали дадена щета е покрита от застраховката за отговорност на превозвача и/или на спедитора.
Компетентности	- Способен е самостоятелно да организира изпълнението на сключените договори и да контролира изпълнението на поръчката. - Способен е с подкрепата на ръководителя си да решава възникнали рекламации.
Средства за оценяване:	Средство 1: Решаване на тест или развиване на въпрос от областта на железопътната спедиция

	Средство 2: - Решаване на казус по зададен сценарий Средство 3: - Изпълнение на работна задача (трудова дейност)
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: - Учебен кабинет За средство 3: - Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	За средство 1: - Демонстрира знания от областта на железопътната спедиция За средство 2: - Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий За средство 3: - Демонстрира умения от областта на железопътната спедиция

ЕРУ 4

Наименование на единицата:	Въздушна спедиция
Код:	840110-4 Важи за всички специалности на професията
Ниво НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4-5
Ниво по ЕКР:	4-5
Резултат от учене 1:	Организира спедиция и превоз на товари с въздушен транспорт.
Знания	- Познава търговските и технически особености на международните превози на стоки с въздушен транспорт и най-важните организации и институции, регулиращи тези превози. - Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове (пътнически, комби и товарни) и марки самолети, които извършват превоз на товари. - Познава търговско-техническите характеристики на самолетите, извършващи превози на товари до и от българските летища. - Познава търговско-техническите характеристики и приложението на различните видове товарни единици (ULD) за въздушен превоз на стоки. - Запознат е с правните норми, които се прилагат при международните превози на стоки с въздушен транспорт. - Познава митническия режим на въздушните превози на стоки. - Запознат е с основните маршрути на въздушните превози на стоки за / от Европа и другите континенти.
Умения	Работи с тарифните правила ТАСТ за въздушен превоз на

	стоки и със справочниците за полети и маршрути. • Определя маршрута и графика на превоза по дадена превозна релация, като отчита превозната цена, спецификацията на стоката, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани. • Определя товарните единици (ULD) подходящи за превоза на даден вид стока по определен маршрут. • Организира комбинирани превози шосе-въздух до и от българските и задграничните летища.
Компетентности	• Способен е самостоятелно да организира спедиция и въздушен превоз на стандартни безопасни товари, вкл. и в ULD. • Способен е с подкрепата на ръководителя си да организира комбинирани превози шосе-въздух на стандартни безопасни товари.
Резултат от учене 2:	Чартира самолети и организира въздушна консолидация
Знания	• Познава търговско-техническата специфика на чартърните въздушни превози. • Познава спецификата на договаряне и клаузите на договорите за въздушни товарни чартъри. • Познава планирането, организацията и спецификата на консолидирането на групажни пратки за превоз по въздуха. • Познава структурата на групажните тарифи – предварителен, основен и последващ превоз, терминална и митническа обработка; тарифна конверсия обем / тегло, тарифно закръгляне, Min/Max. правило и др. • Познава методите за калкулиране на тарифното тегло и за тарифиране на групажните пратки, превозвани с въздушен транспорт. • Познава търговските, транспортните, митническите и други документи, които трябва да придружават различните видове стоки при превозите им за / от Европа и другите континенти..
Умения	• Планира и организира чартърни превози на въздушни товари. • Планира и организира консолидация на групажни пратки, превозвани с въздушен транспорт.
Компетентности	• Способен е под контрола на ръководителя си да организира въздушен чартърен превоз на безопасни товари. • Способен е с подкрепата на ръководителя си да организира спедиция и превоз на групажни пратки по въздуха, вкл. и от врата – до врата.
Резултат от учене 3:	Организира спедиция и превоз на опасни и специални товари (живи животни и растения, лични вещи и др.) по въздуха.
Знания	• Запознат е с основните положения на IATA DGR относно класифициране, идентифициране, опаковане, маркиране, документиране, съвместимост и манипулиране на опасните стоки, както и с регулаторните изисквания и документите за транспорт на опасни стоки по въздух. • Познава спецификата, изискванията, документите и приложимите правни норми при организиране на превози на живи растения и живи животни.

	Познава спецификата, изискванията и документите при организиране на превози с температурен режим.
Умения	- Преценява дали предоставените от товародателя документи и информация за опасните товари са достатъчни за превоза им по въздух и дали опасните стоки могат да се натоварят на пътнически или само на товарен самолет. - Преценява съвместимостта на разнотипни опасни стоки при превозите на групажни пратки. - Подготвя въздушния превоз на живи животни и растения, като осигурява необходимите полетни резервации, придружаващи документи, транспортни опаковки и клетки и попътна грижа. - Подготвя въздушния превоз на стоки, изискващи температурен режим, като осигурява необходимите полетни резервации, придружаващи документи и транспортни опаковки. - Подбира транспортна опаковка, ULD, маршрут и полет, подходящи за превоза на различните опасни и специални товари. - Изготвя инструкции до товародателя и въздушния превозвач при организиране на превози на опасни стоки и специални товари.
Компетентности	Способен е с подкрепата на ръководителя си да организира спедиция и превоз на опасни и специални товари с въздушен транспорт.
Резултат от учене 4:	Изготвя цени и оферти и сключва договори за въздушни превози; попълва спедиторските и транспортни документи
Знания	- Познава реквизитите и специфичните изисквания по отношение на офертите и договорите за превози на различни видове стоки с въздушен транспорт и за комбинирани превози шосе-въздух и море-въздух. - Познава транспортните и спедиторските документи, които се използват при превозите на стоки с въздушен транспорт и при комбинираните превози шосе-въздух и море-въздух. - Познава различните видове тарифи за въздушен превоз на стоки. - Познава методиките за изготвяне на калкулации и на цени за конвенционални товари, групажни пратки и специални товари (опасни стоки, живи животни и растения, стоки с температурен режим), вкл. и за предварителен транспорт до и последващ транспорт от летището.
Умения	- Работи с тарифите и маршрутните справочници за въздушен превоз на различни видове стоки и определя най-изгодната цена, маршрут и превозвач за даден превоз. - Изготвя цени, оферти и договори за въздушен превоз на конвенционални, групажни и специални товари, вкл. и за комбинирани превози шосе-въздух и море-въздух. - Преценява дали специфичните изисквания на товародателя (напр. за тегло и обем на товара, за срок на доставка, за транспортен режим, за платежни условия и др.) са приемливи и изпълними. - Попълва товарителници за въздушен превоз и спедиторските

	документи, които се използват при тези превози
Компетентности	- Способен е с подкрепата на ръководителя си да изготвя цени и оферти и да сключва договори за въздушен превоз на различни видове стоки, вкл. и за превози шосе-въздух и море-въздух. - Способен е самостоятелно да попълва транспортните и спедиторските документи за тези превози.
Резултат от учене 5:	Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации
Знания	- Познава изискванията за изпълнение на договорите за въздушен превоз на стоки и за текущ контрол върху изпълнението на поръчката. - Познава спецификата на предявяване и уреждане на рекламации за липси и повреди на превозваната стока и за забава в доставката, описани в приложимите правни норми (Монреалска Конвенция и различните все още действащи версии на Варшавската Конвенция). - Познава застраховките за отговорност на въздушния превозвач и на спедитора.
Умения	- Управлява и контролира изпълнението на превоза като осъществява оперативен контакт и обменя информация с контрагентите (изпращач, получател, товародател, превозвач, митнически агент, спедитор-кореспондент и др.). - Подготвя и представя на превозвача и/или на неговия застраховател комплектувана рекламация за липси и повреди на превозваната стока и за забава в доставката. - Преценява дали дадена щета е покрита от застраховката за отговорност на превозвача и/или на спедитора.
Компетентности	- Способен е самостоятелно да организира изпълнението на сключените договори и да контролира изпълнението на поръчката. - Способен е с подкрепата на ръководителя си да решава възникнали рекламации.
Средства за оценяване:	Средство 1: - Решаване на тест или развиване на въпрос от областта на въздушната спедиция Средство 2: - Решаване на казус по зададен сценарий Средство 3: - Изпълнение на работна задача (трудова дейност)
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: - Учебен кабинет За средство 3: - Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	За средство 1: - Демонстрира знания от областта на въздушната спедиция За средство 2: - Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий

	За средство 3: Демонстрира умения от областта на въздушната спедиция
--	--

ЕРУ 5

Наименование на единицата:	Морска и речна спедиция
Код:	840110-5 Важи за всички специалности на професията
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4-5
Ниво по ЕКР:	4-5
Резултат от учене 1:	Организира спедиция и превоз на товари с морски транспорт
Знания	- Познава търговските и технически особености на международните превози на стоки с морски транспорт и най-важните организации и институции, регулиращи тези превози. - Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове морски товарни кораби. - Познава параметрите, които определят достъпността и ефективността на морските пристанища и технологиите за обработка на различни стоки в морските пристанища. - Запознат е с правните норми, които се прилагат при международните превози на стоки с морски транспорт. - Познава митническия режим на морските превози на стоки. - Запознат е с основните маршрути на морските превози на стоки между България и Европа, както и от / за другите континенти.
Умения	- Определя типа кораб и типа услуга (чартърна, линейна) подходящи за превоза на даден вид стока по определен маршрут. - Определя маршрута и графика на превоза по дадена превозна релация, като отчита превозната цена, спецификацията на стоката, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани. - Организира комбинирани превози шосе / жп - море до и от българските морски пристанища.
Компетентности	- Способен е самостоятелно да организира спедиция и линеен морски транспорт на стандартни безопасни товари. - Способен е с подкрепата на ръководителя си да организира чартърен морски транспорт и комбинирани превози шосе / жп – море на стандартни безопасни товари.
Резултат от учене 2:	Организира спедиция и превоз на товари по вътрешните водни пътища на Европа (Дунав и Рейн)
Знания	- Познава търговските и технически особености на международните превози на стоки с речен транспорт и най-важните организации и институции, регулиращи тези превози. - Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове речни и речно-морски товарни кораби.

	• Познава параметрите, които определят достъпността и ефективността на речните пристанища и технологиите за обработка на различни стоки в тези пристанища. • Запознат е с правните норми, които се прилагат при международните превози на стоки с речен транспорт по р. Дунав и р. Рейн. • Познава митническия режим на речните превози на стоки. • Запознат е с основните маршрути на речните превози на стоки между България и Европа и на речно-морските превози от / за ОНД.
Умения	• Определя типа речен или речно-морски кораб подходящ за превоза на даден вид стока по определен маршрут. • Определя маршрута и графика на превоза по дадена превозна релация, като отчита превозната цена, спецификацията на стоката, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани. • Организира комбинирани превози шосе / жп - река до и от българските речни пристанища.
Компетентности	• Способен е самостоятелно да организира спедиция и речен транспорт на стандартни безопасни товари. • Способен е с подкрепата на ръководителя си да организира комбинирани превози шосе / жп – река и речно-морски превози на стандартни безопасни товари.
Резултат от учене 3:	Организира пристанищна спедиция (морска и речна) и обработка на кораби и товари
Знания	• Познава предназначението на пристанищната инфраструктура, съоръжения и оборудване, които се използват в морските и речни пристанища за обработка на кораби и товари. • Познава основните търговско-технически параметри на българските морски и речни пристанища. • Познава дейностите и формалностите, които се извършват в българските морски и речни пристанища при обработката на кораби и товари. • Познава процедурите и документите, които се използват при обработката на кораби и товари в българските морски и речни пристанища.
Умения	• Организира пристанищна спедиция в българските морски и речни пристанища. • Организира обработка на кораби и на товари в българските морски и речни пристанища. • Попълва документите, свързани с пристанищната спедиция и с обработката на кораби и товари в българските морски и речни пристанища
Компетентности	• Способен е самостоятелно да организира пристанищна спедиция в българските морски и речни пристанища. • Способен е с подкрепата на ръководителя си да организира обработка на кораби и товари в българските морски и речни пристанища.
Резултат от учене 4:	Изготвя цени и оферти и сключва договори за превоз на товари по море и река; попълва спедиторските и транспортни документи

Знания	• Познава реквизитите и специфичните изисквания по отношение на офертите и договорите за превози на различни видове стоки с морски и с речен транспорт. • Има общи познания за различните типове и видове чартърни договори. • Познава транспортните и спедиторски документи, които се използват при превозите на стоки по море, по реките Дунав и Рейн и при комбинираните превози шосе / жп – море и река. • Познава различните видове тарифи за морски и речен превоз на стоки. • Разчита пристанищните тарифи за обработка на кораби и товари. • Познава методиките за изготвяне на калкулации и на цени за конвенционални товари и специални товари (опасни стоки, стоки с температурен режим и др.) по море и по реките Дунав и Рейн.
Умения	• Работи с тарифите и офертите на превозвачите за морски и речен превоз на различни видове стоки и определя най-изгодната цена, маршрут и превозвач за даден превоз. • Изготвя цени, оферти и договори за морски и речен превоз на конвенционални и специални товари. • Преценява дали специфичните изисквания на товародателя (напр. за тегло и обем на товара, за срок на доставка, за транспортен режим, за платежни условия и др.) са приемливи и изпълними. • Попълва товарителници и коносаменти за морски и речен превоз и спедиторските документи, които се използват при тези превози.
Компетентности	• Способен е с подкрепата на ръководителя си да изготвя цени и оферти и да сключва договори за морски и речен превоз на различни видове стоки. • Способен е самостоятелно да попълва спедиторските и транспортни документи за тези превози.
Резултат от учене 5:	Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации
Знания	• Познава изискванията за изпълнение на договорите за морски и речен превоз на стоки и за текущ контрол върху изпълнението на поръчката. • Познава спецификата на предявяване и уреждане на рекламации за липси и повреди на превозваната стока и за забава в доставката, описани в приложимите правни норми. • Познава застраховките за отговорност на морския и на речния превозвач и застраховките за отговорността на спедитора.
Умения	• Управлява и контролира изпълнението на превоза като осъществява оперативен контакт и обменя информация с контрагентите (изпращач, получател, товародател, превозвач, митнически агент, спедитор-кореспондент и др.). • Подготвя и представя на превозвача и/или на неговия застраховател комплектувана рекламация за липси и

	повреди на превозваната стока и за забава в доставката. • Преценява дали дадена щета е покрита от застраховката за отговорност на превозвача и/или на спедитора.
Компетентности	• Способен е самостоятелно да организира изпълнението на сключените договори и да контролира изпълнението на поръчката. • Способен е с подкрепата на ръководителя си да решава възникнали рекламации.
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест или развиване на въпрос от областта на морската и речната спедиция Средство 2: • Решаване на казус по зададен сценарий Средство 3: • Изпълнение на работна задача (трудова дейност)
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: • Учебен кабинет За средство 3: • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Демонстрира знания от областта на морската и речната спедиция За средство 2: • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий За средство 3: • Демонстрира умения от областта на морската и речната спедиция

ЕРУ 6

Наименование на единицата:	Мултимодален и контейнерен транспорт
Код:	840110-6 Важи за всички специалности на професията
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4-5
Ниво по ЕКР:	4-5
Резултат от учене 1:	Организира мултимодален, интермодален и комбиниран транспорт на товари, вкл. превози на транспортни единици (контейнери, сменяеми надстройки, полуремаркета).
Знания	• Познава търговските и технически особености на международните мултимодални, интермодални и комбинирани превози на стоки с различни видове транспорт. • Познава основните търговско-технически характеристики на различните типове превозни средства (кораби, вагони, товарни автомобили) участващи в горните превози. • Познава основните търговско-технически характеристики на

	различните видове транспортни единици (контейнери, сменяеми надстройки, полуремаркета), с които се извършват интермодални и комбинирани превози. • Познава техническите изисквания за пристанищна и терминална обработка на различните транспортни единици и митническия режим, на който тези единици подлежат. • Запознат е с правните норми, които се прилагат при международните мултимодални, интермодални и комбинирани превози на стоки с различни видове транспорт. • Познава митническия режим на гореописаните превози на стоки. • Запознат е с основните маршрути на мултимодалните превози на стоки между България и Европа, както и от / за другите континенти.
Умения	• Подбира подходяща транспортна единица за интермодалния или комбиниран превоз на даден вид стоки по дадена релация. • Определя маршрута, видовете транспорт и графика на мултимодалния или комбиниран превоз по дадена релация, като отчита превозната цена, спецификацията на стоката, приложимите правни норми, изисквания, ограничения и забрани. • Организира мултимодални и интермодални превози до и от България. • Организира комбинирани превози до и от България.
Компетентности	• Способен е с подкрепата на ръководителя си да организира спедиция, мултимодален и интермодален транспорт на стандартни безопасни товари. • Способен е с подкрепата на ръководителя си да организира комбиниран транспорт на стандартни безопасни товари. • Способен е с подкрепата на ръководителя си да организира спедиция, мултимодален, интермодален и комбиниран транспорт на опасни и други специални товари.
Резултат от учене 2:	Организира превози на контейнерен групаж (LCL)
Знания	• Познава организацията и спецификата на редовната линия за контейнерен групаж (LCL) с терминали в двата края на превозите. • Познава планирането и организацията на превозите на групажни пратки в рамките на редовна линия за контейнерен групаж. • Познава методите за калкулиране на запълването на товарния капацитет на групажния контейнер. • Познава търговските, транспортните, митническите и други документи, които трябва да придружават различните видове стоки при превозите им за / от Европейското Икономическо Пространство, ОНД, Близкия Изток и други континенти. • Познава структурата на групажните LCL тарифи – предварителен, основен и последващ превоз, терминална и митническа обработка; тарифна конверсия обем / тегло, тарифно закръгляне и др.

Умения	• Калкулира запълването на товарния капацитет на групажния контейнер и възможността да се натоварят наличните групажни пратки. • Калкулира цени за превоз от врата – до врата като използва съществуващи групажни тарифи. • Планира и организира международни превози на контейнерен групаж.
Компетентности	• Способен е с подкрепа от ръководителя си да планира и организира превозите на стоки в рамките на редовна международна линия за контейнерен групаж.
Резултат от учене 3:	Работи с транспортните и спедиторски документи, използвани при мултимодалните и комбинирани превози
Знания	• Познава основните видове стандартни транспортни документи, използвани при международните мултимодални и комбинирани превози. • Познава основните видове спедиторски документи, които могат да бъдат използвани при международните мултимодални и комбинирани превози.
Умения	• Разчита и попълва основните видове транспортни и спедиторски документи, използвани при международните мултимодални и комбинирани превози.
Компетентности	• Способен е самостоятелно да разчита и попълва основните видове транспортни и спедиторски документи, използвани при международните мултимодални и комбинирани превози.
Резултат от учене 4:	Изготвя цени и оферти и сключва договори за мултимодален (интермодален и с претоварване) и за комбиниран превоз на комплектни товари и транспортни единици.
Знания	• Познава реквизитите и специфичните изисквания по отношение на офертите и договорите за превози на различни видове стоки с мултимодален (интермодален и с претоварване) и с комбиниран транспорт. • Познава реквизитите и специфичните изисквания по отношение на офертите и договорите за интермодални превози на различни видове стоки с контейнери. • Познава различните видове тарифи, които се прилагат при превозите с мултимодален (интермодален и с претоварване) транспорт и с комбиниран транспорт, вкл. и при контейнерните превози. • Познава методиките за изготвяне на калкулации и на цени за превоз на конвенционални товари и специални товари (опасни стоки, стоки с температурен режим и др.) с мултимодален (интермодален и с претоварване) и с комбиниран транспорт.
Умения	• Работи с тарифите и офертите на превозвачите по различните видове транспорт и определя най-изгодните технологии, цени, маршрути и превозвачи за мултимодалния или комбиниран превоз на дадена стока, респ. на избраната транспортна единица. • Изготвя цени, оферти и договори за мултимодален (интермодален и с претоварване) и комбиниран транспорт на конвенционални и специални товари. • Преценява дали специфичните изисквания на товародателя

	(напр. за тегло и обем на товара, за срок на доставка, за транспортен режим, за платежни условия и др.) са приемливи и изпълними. • Попълва товарителници и коносаменти и спедиторските документи, които се използват при мултимодалните (интермодални и с претоварване) и при комбинираните превози.
Компетентности	• Способен е с подкрепата на ръководителя си да изготвя цени и оферти и да сключва договори за мултимодални (интермодални и с претоварване) и комбинирани превози на различни видове стоки. • Способен е самостоятелно да попълва транспортните и спедиторски документи за тези превози.
Резултат от учене 5:	Организира изпълнението на сключените договори, контролира изпълнението на поръчката и местонахождението на товара, решава възникнали рекламации
Знания	• Познава изискванията за изпълнение на договорите за мултимодален и за комбиниран превоз на стоки и за текущ контрол върху изпълнението на поръчката. • Познава спецификата на предявяване и уреждане на рекламации за липси и повреди на превозваната стока и за забава в доставката, описани в приложимите правни норми. • Познава застраховките за отговорност на превозвачите по отделните видове транспорта и застраховките за отговорността на Мултимодалния Транспортен оператор (МТО).
Умения	• Управлява и контролира изпълнението на превоза като осъществява оперативен контакт и обменя информация с контрагентите (изпращач, получател, товародател, превозвачи, претоварвачи, митнически агенти, спедитори-кореспонденти и др.). • Подготвя и представя на превозвача и/или на неговия застраховател комплектувана рекламация за липси и повреди на превозваната стока и за забава в доставката. • Преценява дали дадена щета е покрита от застраховката за отговорност на виновния превозвач и/или на Мултимодалния Транспортен Оператор.
Компетентности	• Способен е самостоятелно да организира изпълнението на сключените договори и да контролира изпълнението на поръчката. • Способен е с подкрепата на ръководителя си да решава възникнали рекламации.
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест или развиване на въпрос от областта на мултимодалния и контейнерен транспорт Средство 2: • Решаване на казус по зададен сценарий Средство 3: • Изпълнение на работна задача (трудова дейност)
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: • Учебен кабинет За средство 3: • Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща

	реалната
Критерии за оценяване:	За средство 1: - Демонстрира знания от областта на мултимодалния и контейнерен транспорт За средство 2: - Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий За средство 3: - Демонстрира умения от областта на мултимодалния и контейнерен транспорт

ЕРУ 7

Наименование на единицата:	Складова логистика
Код:	840110-7 Важи за всички специалности на професията
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4-5
Ниво по ЕКР:	4-5
Резултат от учене 1:	Организира и управлява складовите процеси по приемане, заскладяване, набиране на поръчки, рекламации, експедиция на товари и стоки, както и услуги с добавена стойност
Знания	- Познава принципите на складиране, отделните операции на процеса по приемане на стоки, последователността на извършването им, както и необходимата техническа и информационна инфраструктура за реализирането им. - Познава процесите и операциите по заскладяване, вътрешно-складово движение и управление на наличностите в склада. - Познава принципите и стратегиите на пикинг и комисиониране (набиране на поръчки) и приложимите информационни методи. - Познава методите за извършване на ревизии.
Умения	- Разработва процедурите по приемане на стоки в склада и изчислява необходимия персонал и вложените човеко-часове. - Определя приложимите стратегии на пикинг и комисиониране. - Разработва процедурите за управление на наличностите и за обработка на върнати стоки. - Определя цикличността и периода за извършване на ревизии.
Компетентности	- Способен е самостоятелно да изготвя инструкции за процедурите по приемане на стоките в склада, съобразени с изискванията на възложителя (клиента). - Способен е самостоятелно да избере стратегиите на пикинг и комисиониране (набиране на поръчки), приложими в различ-

	ните складови зони, като изготвя инструкции за работните процедури. • Способен е самостоятелно да управлява, контролира и следи производителността на екипите по приемане, заскладяване, управление на наличностите, и набиране на поръчки. • Изготвя статистически отчети за отделните операции и съвместно със Supply Chain мениджъра изготвя препоръки за оптимизиране на операциите във веригата на доставките.
Резултат от учене 2:	Проектира и определя складовите зони и техния размер, необходимата обща площ, товаропотоците, както и товаро-обработващата техника и съоръжения в склада
Знания	• Познава различните складови конфигурации, складови зони, пътища, изискванията към техните размери, големина и схеми на разположение (за приемане и съхранение на стоки, за набиране на поръчки, спомагателни зони), необходими за изпълнение на операциите в склада. • Познава изискванията за съхранение и обработка на опасни стоки, стоки изискващи температурен режим, както и други специфични режими на складиране. • Познава методите за анализ и оптимизация на разположението и движението на стоките в различните складови зони. ("slotting"). • Познава различните системи за складиране, стелажните системи необходими за реализирането им и техните сфери на приложение. • Познава товаро-обработващата техника и складовите съоръжения, както и параметрите определящи производителността и приложението им при различните складови операции.
Умения	• Определя пространственото разпределение, големината и функционалните връзки на зоните в склада, както и товаропотоците в него. • Определя оборудването, стелажните системи и товаро-обработващата техника в склада. • Разработва и прилага инструкции за специфичните режими на складиране, като следи за прилагането на съответната нормативна уредба.
Компетентности	• Способен е с подкрепата на ръководителя си да предложи методология за проектиране и избор на конфигурация на склада и отделните зони, както и да предложи оптимално проектно решение в зависимост от поставеното задание и прогнози. • Способен е с подкрепата на ръководителя си да определи товаропотоците в склада, като предложи съответстващи стелажни системи, складови съоръжения и товаро-обработваща техника, при спазване на зададен финансов бюджет.
Резултат от учене 3:	Изготвя ресурсен модел за определяне на себестойността на складирането и складовите услуги като изготвя ценови оферти за същите
Знания	• Познава методите за изчисляване на себестойността на операциите - традиционни методи и ABC (стойност на база на всяка от отделните дейности).

	• Познава различните преки и косвени разходи, определящи себестойността на операциите и съхранението в склада. • Познава доставчиците на стелажни системи, съоръжения и товаро-обработваща техника, както и характеристиките, параметрите и стойността на предлаганите продукти. • Познава различните методи за определяне на възнаграждението на персонала. • Познава доставчиците на специализиран складов софтуер и хардуерно оборудване за информационно отразяване на складовите и спомагателните операции. • Познава различните видове логистични договори и схеми на ценообразуване на отделните операции по обработка и съхранение на стоките, вкл. за услуги с добавена стойност.
Умения	• Дефинира системните изисквания към съоръженията, оборудването и техниката според набраните данни за складовите операции. • Разработва и комплектова проектната документация към доставчиците на софтуерни системи за управление на склад. • Определя вида и количеството на необходимите съоръжения, стелажни системи и товаро-обработваща техника, като изготвя финансов бюджет и тръжна документация към доставчиците.
Компетентности	• Способен е самостоятелно да изготви ресурсен модел за симулиране на себестойността на операциите в склада, в зависимост от производителността на операциите и поставените изисквания. • Може да ценообразува складовите услуги съвместно с финансовия отдел, като отчита важността на клиента и стратегията на компанията.
Резултат от учене 4:	Работи с информационни системи за управление на склада
Знания	• Познава видовете информационни системи за управление на складовите процеси, системите за кодиране и идентификация на стоките, баркодове, RFID чипове и др. • Познава необходимата мрежова инфраструктура и хардуерни устройства за реализиране на складовите операции. • Познава функциите на информационните системи за управление на склада (WMS). • Познава методите за обмен на информация с доставчици и клиенти (EDI, XML, VAN). • Познава начините за администриране на WMS системите и различните конфигурации за реализиране на предварително дефинирани складови процеси и операции. • Познава основните доставчици на информационни системи за управление на складове.
Умения	• Определя вида и обхвата на информационните системи и използвания хардуер. • Изготвя задания към доставчиците на софтуерни системи, като оценява предложените решения и ги представя на ръководството на организацията. • Определя комуникационните процедури за автоматизиран

	обмен на данни между информационните системи на организацията, клиентите и доставчиците.
Компетентности	• Способен е да изготви тръжна документация към доставчиците на информационни системи за управление на склада, като съвместно с финансовия отдел дефинира бюджетните изисквания. • Способен е съвместно с IT мениджъра и клиента да определи комуникационните процедури за обмен на данни. • Способен е съвместно с IT мениджъра на организацията и доставчиците на софтуера да внедри, интегрира и администрира информационна система за управление на склад.
Резултат от учене 5:	Организира и следи изпълнението на сключените договори и нормативните изисквания за складово логистично обслужване, както и индексите за определяне на представянето (KPI).
Знания	• Запознат е с правата и задълженията на складодържателя и вложителя на стоки, както и със складовите документи, придружаващи стоките или издавани от участниците в процеса. • Запознат е с нормативните изисквания за функциониране на различните видове складове, включително и с различните видове специфично складиране. • Запознат е с основните показатели за оценка на ефективността на складирането и складовите операции (KPI), както и с различните методи на оценка на представянето. • Познава различните показатели за определяне на нивото на обслужване на клиента (SLA – service level agreement). • Запознат е с процеса на логистичен аутсорсинг към външен 3PL доставчик на услуги.
Умения	• Изготвя договора за логистично обслужване, като определя основните работни процедури, изисквания и условия за прилагането им, както и правата и задълженията на страните. • Определя показателите за оценка на представянето (KPI), както и допустимите граници на вариация, като се съобразява с целите на клиента. • Разработва методология за изчисляване на показателите и периодичност на оценяването на статистическите данни. • Следи промените в ключовите показатели на представянето (KPI). • Преценява необходимостта от промяна в параметрите на договора, в зависимост от промените на първоначално договорените процедури и набраните статистически данни. • Калкулира стойността на допълнителни услуги, възникнали в процеса на складово обслужване.
Компетентности	• Способен е с подкрепата на ръководителя си да предложи вида и съдържанието на договора за складово логистично обслужване, като го съгласува с търговския отдел на организацията и с клиента. • Способен е самостоятелно да следи за изпълнението на договорите, включително за нивото на клиентско обслужване и изпълнението на договорените качествени показатели. • Способен е съвместно с мениджъра на веригата на доставки (SCM) да предложи решения за отстраняване на констатира-

	ните отклонения в показателите и за оптимизиране на процесите,.
Средства за оценяване:	Средство 1: - Решаване на тест или развиване на въпрос от областта на складовата логистика Средство 2: - Решаване на казус по зададен сценарий Средство 3: - Изпълнение на работна задача (трудова дейност)
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: - Учебен кабинет За средство 3: - Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	За средство 1: - Демонстрира знания от областта на складовата логистика За средство 2: - Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий За средство 3: - Демонстрира умения от областта на складовата логистика

ЕРУ 8

Наименование на единицата:	Митническо представителство
Код:	840110-8 Важи за всички специалности на професията
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4-5
Ниво по ЕКР:	4-5
Резултат от учене 1:	Извършва митническо представителство и организира поставянето на стоки под митнически режим, като прилага Митническия кодекс на Съюза и националното митническо и данъчно законодателство
Знания	- Познава Митническия Кодекс на ЕС и националното митническо и данъчно законодателство, вкл. нормите касаещи акцизните стоки. - Познава разпоредбите за граничен контрол на внасяните и изнасяни стоки. - Познава документите, необходими за оформяне на внос, износ и транзит на стоки за / от Европейското Икономическо Пространство и за / от трети държави. - Познава митническите формалности и процедури при даване на митническо направление и оформяне под митнически режим на различни видове стоки, произхождащи от и предназначени за трети държави.
Умения	Преценява наличността и комплектността на всички документи, необходими за митническото оформяне на стоката под

	определен митнически режим. • Преценява митническото тарифно класиране, митническата облагаема стойност и дължимите мита и данъци при митническото оформяне на стоката под определен митнически режим. • Извършва митническо представителство и организира даването на митническо направление и поставянето под митнически режим на стоки, произхождащи от или предназначени за трети държави. • Организира оформянето на акцизни стоки – внос от или износ за ЕС и трети държави.
Компетентности	• Извършва митническо представителство и организира даването на митническо направление и поставянето под митнически режим на стоки, вкл. оформяне на акцизни стоки.
Резултат от учене 2:	Изготвя документите за даване на митническо направление или за поставяне под митнически режим на стоките
Знания	• Познава всички документи, необходими за даване на митническо направление и за поставяне под митнически режим на стоките.
Умения	• Изготвя или оформя документите за даване на митническо направление или за поставяне под митнически режим на стоките.
Компетентности	• Самостоятелно изготвя или оформя документите за даване на митническо направление или за поставяне под митнически режим на стоките.
Резултат от учене 3:	Работи с информационните технологии в митническото представителство: система за контрол на вноса, износа, транзита, ИНТРАСТАТ и др.
Знания	• Познава информационните технологии и софтуер, използвани в митническото представителство.
Умения	• Работи с информационните технологии и софтуер, използвани в митническото представителство.
Компетентности	• Самостоятелно работи с всички информационни технологии и софтуер, използвани в митническото представителство. • Самостоятелно изготвя и подава документи и информация свързани с митническото представителство, като използва съответните информационни технологии и софтуер.
Резултат от учене 4:	Консултира клиента за митническите формалности и оформянето на стоката
Знания	• Има изброените в предходните РУ на настоящия модул знания.
Умения	• Има изброените в предходните РУ на настоящия модул умения.
Компетентности	• Самостоятелно представя в разбираем вид исканата от клиента информация и носи отговорност за дадената консултация.
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест или развиване на въпрос от областта на митническото представителство Средство 2:

	- Решаване на казус по зададен сценарий Средство 3: - Изпълнение на работна задача (трудова дейност)
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: - Учебен кабинет За средство 3: - Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	За средство 1: - Демонстрира знания от областта на митническото представителство За средство 2: - Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий За средство 3: - Демонстрира умения от областта на митническото представителство

ЕРУ 9

Наименование на единицата:	Планиране и управление на веригата на стоковите доставки
Код:	840110-9 Важи само за специалност „Планиране и управление на логистични процеси“ на професията
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4-5
Ниво по ЕКР:	4-5
Резултат от учене 1:	Определя стратегията за управление на веригата на доставките в съответствие с бизнес стратегията на организацията и с целите ѝ пазари
Знания	- Запознат е с теорията на управление на веригата на доставките (SCM) и с функциите на веригата на доставки. - Познава различните видове вериги на доставки по отношение интегрирането на отделните функции и е наясно с предимствата и недостатъците на хоризонталната и вертикална интеграция. - Познава видовете пазари (развиващ, растящ, стабилен, наситен) и приложимите за всеки пазар бизнес стратегии, като е наясно със стратегиите за управление на веригата на доставки (ВД), които са подходящи за постигане на избраната бизнес стратегия. - Познава конкурентните предимства, съответстващи на различните бизнес стратегии и е наясно с различните им роли във ВД.
Умения	- Преценява вида пазар, в които се цели организацията, както и мястото ѝ във веригата на доставките. - Разработва общите принципи на веригата на доставки в съответствие с ролята на организацията, като дефинира

	целите на управлението на веригата на доставките. • Определя конкурентните предимства на организацията, чрез които ще постигне целите на бизнес стратегията. • Избира фокуса на компетенциите на организацията, а именно продуктов фокус или функционален фокус.
Компетентности	• Способен е съвместно с продуктите, финансови и търговски мениджъри да определи стратегията на веригата на доставки в зависимост от бизнес стратегията на организацията и нейното място във ВД или в съответните мрежи. • Способен е съвместно с продуктите и търговски мениджъри да анализира и следи промяната на целевите пазари, и да синхронизира стратегията за управление на веригата на доставки с промените в бизнес стратегията.
Резултат от учене 2:	Избира конкретните участници във веригата на доставки в зависимост от избраната стратегия (производители, дистрибутори, клиенти, доставчици на услуги и търговци)
Знания	• Познава структурата на веригата на доставките и функциите на отделните участници в нея (производители, дистрибутори, търговци на дребно, клиенти и доставчици на услуги). • Наясно е с различните роли и функции, които всеки от участниците изпълнява, както и с конкурентните предимства на всеки от тях. • Познава изискванията към доставчиците и различните видове договорни отношения, които осигуряват правилното функциониране на ВД.
Умения	• Подбира участниците във веригата на доставки, като изготвя и план за реакция и използване на алтернативни доставчици при непредвидени обстоятелства. • Дефинира функциите и изискванията към доставчиците. • Разработва системи за оценка на доставчиците. • Изготвя договорите с участници във ВД, следи и управлява текущото им изпълнение.
Компетентности	• Способен е с подкрепата на ръководителя си да определи участниците във ВД за реализиране на бизнес целите, като се съобразява с финансовия бюджет и поставената бизнес стратегия. • Способен е да договаря, управлява и следи изпълнението на договорите, като оценява доставчиците и управлява отношенията с тях.
Резултат от учене 3:	Дефинира същността на операциите планиране, снабдяване, производство и доставка във веригата на доставки
Знания	• Познава теорията за основните операции във веригата на доставки, както и опростения SCOR модел, разработен от съвета за управление на веригите на доставки (Supply Chain Council). • Познава същността на операциите по планиране, а именно: прогнозиране на търсенето, ценообразуване и управление на наличностите. • Познава същността на операциите по обезпечаване на дейностите, а именно: снабдяване, кредитиране и събиране на вземанията.

	• Познава същността на операциите по създаване на продукт, а именно: продуктов дизайн, създаване на производствени графици и управление на производствените мощности. • Познава същността на операциите по доставка на продукт, а именно: управление на поръчките, планиране на доставките и връщане на продукти.
Умения	• Дефинира и детайлизира обхвата на операциите по планиране, обезпечаване, създаване и доставка на продукт или услуга. • Определя нивото на аутсорсинг на отделните операции или техни елементи към външни изпълнители и организации. • Изготвя проекти за логистичен аутсорсинг.
Компетентности	• Способен е съвместно с продуктите, финансови и търговски мениджъри да планира операциите във ВД. • Способен е съвместно с продуктите мениджъри да изготвя производствени графици и да дефинира задания към доставчиците. • Способен е съвместно с продуктите, логистични и финансови мениджъри да взема решение за аутсорсинг на определени операции във веригата на доставки на организацията и да изготви тръжна документация за аутсорсинга.
Резултат от учене 4:	Определя нивото на съвместно планиране, прогнозиране и коопериране между участниците във веригата на доставки
Знания	• Запознат е с ефекта на динамиките във веригите на доставки. • Познава факторите, влияещи върху синхронизацията във веригата на доставки. • Познава причините за неточностите при планиране на търсенето и методите за намаляване на неточностите. • Познава причините за създаване на „партиди поръчки“ и влиянието им върху координацията на веригата на доставки. • Познава влиянието на ценовите промоции върху нарушаване на координацията на веригата на доставки. • Запознат е с организацията на GDSN.
Умения	• Анализира възможните фактори, влияещи върху нарушаване на синхронизацията между отделните участници във веригата на доставки. • Определя начините за ефективен обмен на информация във ВД и за предотвратяване на нарушаването на координацията. • Разработва пакет от мерки за съвместно планиране, прогнозиране и поръчване на продукти. • Разработва бизнес планове за съвместни действия с интегрираните участници във ВД. • Създава прогнози за продажбите съвместно с кооперираните организации, като идентифицира факторите, генериращи отклонения и грешки.
Компетентности	• Способен е съвместно с продуктите и търговски мениджъри да идентифицира рисковете за нарушаване на синхронизацията във веригите на доставки и за генериране на поръчки, които се разминават с прогнозите.

	Способен е съвместно с мениджърите на вериги на доставки на отделните организации, участващи в общата верига на доставките, да разработи стратегии и тактики за съвместно планиране на продажбите и операциите (S&OP).
Резултат от учене 5:	Измерва представянето във веригата на доставки (ВД) в организацията, като дефинира ключовите индикатори (KPI)
Знания	- Познава методите за изграждане на модели на пазарите, както и основните категории метрики на представянето: ниво на обслужване на клиентите, вътрешна ефикасност, гъвкавост и внедряване на нови продукти. - Познава метриците за оценяване на нивото на клиентско обслужване при двата основни подхода за изграждане на ВД: „build-to stock” и „build-to-order”. - Познава метриците за оценка на вътрешната ефикасност на операциите: стойност на складовите запаси, обръщаемост на наличностите, рентабилност на продажбите, цикъл на операциите. - Познава метриците за оценка на пазарната гъвкавост и за внедряване на нови продукти.
Умения	- Подбира метриците за измерване на конкретни вериги на доставките, в зависимост от вида на обслужвания пазар. - Изготвя модел за измерване на операциите, като подбира информационните методи за оценка и представяне на резултатите. - Определя метриците за оценка на ВД в трите нива на детайлизиране – в стратегически, тактически и оперативен план. - Определя критичните стойности на метриците, с цел предприемане на действия за коригиране на операциите.
Компетентности	- Способен е съвместно с търговските и финансови мениджъри да дефинира пакет от метрики и индикатори за измерване на представянето на веригата на доставки на организацията. - Способен е да определи методите за събиране на информация за показателите, като я използва за откриване на слабите места във ВД и планиране на активности за подобряването ѝ.
Средства за оценяване:	Средство 1: - Решаване на тест или развиване на въпрос от областта на планирането и управлението на веригата на стоките доставки Средство 2: - Решаване на казус по зададен сценарий Средство 3: - Изпълнение на работна задача (трудова дейност)
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: - Учебен кабинет За средство 3: - Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	За средство 1: Демонстрира знания от областта на планирането и управлението на веригата на стоките доставки За средство 2:

	- Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий За средство 3: - Демонстрира умения от областта на планирането и управлението на веригата на стоковите доставки
--	--

ЕРУ 10

Наименование на единицата:	Информационни и комуникационни технологии във веригите на доставки, спедицията и логистиката
Код:	840110-10 Важи само за специалност „Планиране и управление на логистични процеси“ на професията
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Спедитор-логистик
Ниво по НКР:	4-5
Ниво по ЕКР:	4-5
Резултат от учене 1:	Избира информационните системи и технологии, приложими в веригата на доставки
Знания	- Запознат е с различните информационни технологии, които обезпечават дейността на ВД, а именно: за улавяне и предаване на данни, за съхраняване и извличане на данни (бази данни), за изготвяне на справки и отчети. - Запознат е с типовете информационни системи, приложими в различните видове организации, като ERP, APS, CRM, MES, TMS, WMS. - Познава основните характеристики и функции на информационните системи за управление на склада и за управление на транспорта (WMS и TMS). - Познава новите тенденции в информационните технологии като: RFID, BPM, BI, Симулационно моделиране.
Умения	- Подбира информационните системи, които се прилагат в различните звена на организацията и имат отношение към отразяването и управлението на операциите във ВД. - Разработва задания към доставчиците на софтуерни информационни системи. - Определя нивото на детайлизация и използване на софтуерните системи в различните операции.
Компетентности	- Способен е съвместно с финансовите, търговски и оперативни мениджъри да дефинира и избере информационните системи, които ще бъдат използвани в организацията. - Способен е съвместно с IT мениджъра да изготви задания и тръжна документация към доставчиците на информационни системи и хардуерна инфраструктура.
Резултат от учене 2:	Дефинира бизнес процесите и администрира информационни системи за управление на транспорта
Знания	Познава характеристиките, функциите и обхвата на информационните системи за управление на транспорта – за избор на вид транспорт, подизпълнители и създаване на транспортни

	графици. • Познава функциите и приложението на географските информационни системи в управлението на транспортните процеси (GIS системи). • Познава характеристиките и приложението на телематичните услуги за управление на транспорта. • Познава системите за дигитализиране на документи и начините за автоматизиране на обмена на данни при отразяване на транспортните процеси. • Познава системите за бизнес анализ и отчети, приложими в транспортните информационни системи.
Умения	• Определя нивото на детайлизиране на информацията при отразяване на операциите в информационната система. • Разработва задания към доставчиците на информационни системи за управление на транспорта. • Подбира доставчиците на географски информационни системи. • Определя нивото на интеграция между отделните информационни подсистеми.
Компетентности	• Способен е съвместно с оперативните, финансови и търговски мениджъри да избере информационна система за управление на транспорта, както и да изготви тръжна документация за закупуването ѝ. • Способен е съвместно с IT мениджъра да администрира информационна система за управление на транспорта, както и да изготвя предложения за нови разработки и функции.
Резултат от учене 3:	Дефинира бизнес процесите и администрира информационни системи за управление на складови процеси
Знания	• Познава информационните системи за управление на склад (WMS) и основните доставчици на тези системи. • Познава задължителните функции на системите за управление на склад, а именно: за управление на процесите по приемане, проверка, набиране и експедиция на стоки. • Познава специфичните функции на системите за управление на склад, които предоставят конкурентни предимства на организацията. • Познава системите за анализ на движението на артикулите в склада и за изготвяне на препоръчителни складови позиции (ABC, SLOT анализ). • Познава системите за бизнес анализ и отчети в информационните системи за управление на склада.
Умения	• Определя нивото на детайлизиране на информацията при отразяване на операциите в информационната система. • Разработва задания към доставчиците на информационни системи за управление на склада. • Определя нивото на интеграция между отделните информационни подсистеми
Компетентности	• Способен е съвместно с оперативните, финансови и търговски мениджъри да избере информационна система за управление на склад и да изготви тръжна документация за доставката ѝ.

	Способен е съвместно с IT мениджъра да администрира информационна система за управление на склад, както и да изготвя предложения за нови разработки и функции.
Резултат от учене 4:	Определя комуникационните процедури при електронен обмен на данни с доставчици и клиенти
Знания	- Познава различните комуникационни стандарти и методи за обмен на данни между отделните участници във веригата на доставки (B2B комуникации). - Познава техниките за предоставяне на информация на крайни клиенти (B2C информационни услуги). - Познава технологията и характеристиките на стандарта за EDI (Electronic Data Interchange) обмен на данни. - Познава технологията и характеристиките на стандарта XML (eXtensible Markup Language).
Умения	- Дефинира параметрите и обема на обменяната информация с доставчици и клиенти. - Определя приложимите методи и системи за реализиране на обмена. - Изготвя работни схеми на обмена на данни.
Компетентности	- Способен е съвместно с IT мениджъра да избере системите за обмен на информация между участниците във ВД. - Способен е да изготви тръжна документация към доставчиците на системи за обмен на данни. - Способен е съвместно с IT мениджъра да администрира системи за електронен обмен на данни.
Средства за оценяване:	Средство 1: - Решаване на тест или развиване на въпрос от областта на ИКТ във веригите на доставки, спедицията и логистиката Средство 2: - Решаване на казус по зададен сценарий Средство 3: - Изпълнение на работна задача (трудова дейност)
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: - Учебен кабинет За средство 3: - Реална работна среда или учебна среда, наподобяваща реалната
Критерии за оценяване:	За средство 1: - Демонстрира знания от областта на ИКТ във веригите на доставки, спедицията и логистиката За средство 2: - Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий За средство 3: - Демонстрира умения от областта на ИКТ във веригите на доставки, спедицията и логистиката

4. Изисквания към материалната база

Обучението по теория и практика се извършва в учебни кабинети, оборудвани с необходимата електронна и компютърна техника. Обзавеждането на учебния кабинет по теория включва: работно място за обучаващия и за всеки обучаван (работна

маса и стол), учебна дъска, мебели (предимно шкафове за различни цели), екрани и стойки за окачване на табла и учебно-технически средства (диа-проектори, видеотехника, шрайбпроектори), учебни помагала: демонстрационни макети и модели, онагледяващи табла, учебни видеофилми, програмни продукти, закони, наредби и инструкции, регламентиращи нормативните изисквания за спедиторските и логистични дейности. Компютърният кабинет трябва да предлага персонален компютър на всеки обучаван с необходимия хардуер и софтуер, принтер, скенер, мултимедия и достъп до интернет.

5. Изисквания към обучаващите

Право да преподават теория и практика по учебни предмети или модули от отрасловата и специфичната задължителна професионална подготовка имат лица с образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ (вкл. „професионален бакалавър“) по специалности от следните професионални направления според Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден от Министерски съвет с Постановление № 125 от 24.06.2002 г.:

- Област на висше образование „Социални, стопански и правни науки“:
 - Професионално направление „Администрация и управление“;
 - Професионално направление „Икономика“;
- Област на висше образование „Технически науки“:
 - Професионално направление „Транспорт, корабоплаване и авиация“.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за повишаване на квалификацията и актуализиране на професионалните знания и умения.